

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA
WE WŁOCŁAWKU (POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA
W INOWROCŁAWIU (POLSKA)
MY EASY ACADEMY (READING, UK)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

***IV Всеукраїнського круглого столу
з міжнародною участю***

17 листопада 2021 року

**До 75-річчя з дня створення
Організації Об'єднаних Націй
з питань освіти, науки і культури
(ЮНЕСКО)**

м. Київ

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 46 від 20 грудня 2021 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали IV Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю (17 листопада 2021 року) до 75-річчя з дня створення Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2022. – 402 с.

ISBN 978-617-8007-55-3

У матеріалах IV Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю “Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України” висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали круглого столу розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

ISBN 978-617-8007-55-3

© КНУБА, 2022

6. Колупаева А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. «Самміт-Книга», 2009. С. 272-326.

7. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник. К.: Вища школа, 2004. 335 с.

УДК 378.147

Скорик Ганна Юрїївна,

студентка 2 курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини»,

Інституту міжнародних відносин Київського національного

університету імені Тараса Шевченка

науковий керівник Калениченко Руслан Арсенович

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва та архітектури

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Загалом українська освіта з'явилась досить давно, ще у 17 столітті, тобто вона має тривалу історію свого розвитку. Її вважають однією з найкращих у всьому світі, адже вона справді надає якісні фундаментальні знання. Національна освіта має свої особливості. Безумовно, можна стверджувати, що вона є унікальною в своєму роді, і є основою культурного, інтелектуального, соціального, економічного та духовного розвитку всього українського суспільства, української держави. Саме українська освіта допомагає особистості розвинути себе всебічно, розкрити свої здібності, таланти, сформувати свідомість, а також виховати в характері позитивні риси та високі моральні цінності. Але найголовнішим є те, що вона забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів – спеціалістів, яких цінують в усьому світі.

Згадуючи освіту в Україні, неможливо не думати про вже всім відомий Болонський процес, який став своєрідним викликом для нашої системи освіти, адже він безліч нового. Зміни – це завжди непросто, вони потребують великих затрат зусиль, часу та фінансів, тому імплементуючи основні засади Болонської системи освіти українці зіштовхнулись з низкою значних проблем, які потребують якомога швидшого рішення [1]. Отож я хочу розглянути основні з них та запропонувати методи їх вирішення.

По-перше, порівняно з більшістю європейських розвинених країн Україна має й досі надлишкову кількість навчальних напрямів і спеціальностей. Це надзвичайно велика проблема, адже скорочення напрямів і спеціальностей не тільки обмежить вибір абітурієнтів, а й спричинить доволі сильний удар по вітчизняній економіці за рахунок величезних втрат робочих місць – більшість викладачів стануть просто непотрібними. На даний момент ми маємо в 5 разів більше напрямів та спеціалізацій, ніж в розвинених країнах – 584 проти 76 [2]. На мою думку, цю проблему треба вирішувати негайно, адже значна кількість коштів просто «розпиляється» на нікому не потрібні спеціальності, тож для зменшення негативних наслідків від таких скорочень необхідно профінансувати поступову перекваліфікацію кадрів з метою раціональнішого використання людської праці.

По-друге, масштабною прогалиною у розвитку Болонського процесу в Україні є те, що присутнє явище нехтування передовими науковими дослідженнями у закладах освіти, які є основою університетської підготовки. Ми маємо надзвичайно складну систему наукових ступенів у порівнянні із загальноєвропейською, і це все дуже ускладнює мобільність українських науковців та викладачів у Європі [3]. Тож нам потрібно добре попрацювати над спрощенням системи українських наукових ступенів для приведення їх до потрібного стану у відповідності із загальноєвропейськими прийнятими стандартами.

По-третє, надзвичайно загрозливою є тенденція погіршення освіти, що наростає з часом. Болонський процес – це про інновації, розвиток та

самоосвіту, вона розрахована на дорослих свідомих особистостей, які знають, чим цікавляться та які навички хочуть розвинути [4]. Насправді вона могла б бути надзвичайно ефективною, але основна проблема полягає в тому, що в українських школах та взагалі у вітчизняній системі освіти все зазвичай базується на примушуванні людини вчитись хоч якось, тобто тут немає ніякої свідомості та зрілості, а це дуже неправильно. Тому коли викладач припиняє контролювати студентів, а то вони сприймають це не як можливість розвиватись в тих напрямках, які цікавлять саме їх, а просто як додатковий час для відпочинку. Ця проблема, мені здається, є дуже суттєвою, і для її вирішення необхідно взагалі реформувати і початкову освіту, щоб діти могли обирати змалку, що їм подобається та формувати сферу своїх інтересів, а також треба проводити пропаганду самоконтролю та свідомої зрілості, щоб кожен розумів, що його освіта потрібна лише йому, що це в його інтересах – цікавитись чимось та розвиватись, а не просто сидіти на одному місці.

Крім цього, в українській системі освіти все ще присутня плутанина з рівнями освіти. У суспільстві недостатньо визнається ступінь бакалавра, і люди просто не розуміють до кінця значення цього освітнього рівня. Багато хто взагалі вважає, що це, так звана «незавершена вища освіта, після якої невідомо ким можна працювати», і дійсно, ще й досі безліч роботодавців не признають цей освітній рівень досконалим, тобто існує певна недовіра до даних реформ ступенів освіти. Щодо рівнів спеціаліста і магістра, то тут у нас взагалі все складно, адже за освітньо-кваліфікаційним статусом ці поняття еквівалентні, але за рівнями акредитації – ні, вони мають 3 і 4 рівні акредитації відповідно. Тому нам потрібно ще допрацювати і зробити систему нашої освіти повністю зрозумілою, ясною для всіх, щоб не було ніяких невідповідностей чи недовіри до сучасної вищої освіти.

Всі проблеми насправді перерахувати неможливо, кожна із них важлива по-своєму, але, я вважаю, що одна з них є найбільш болючою, тому не можу не згадати її. Ця проблема – небажання університетів України брати на себе відповідальність за інновації. Якщо порівняти із середнім показником

по Європі, то рівень автономії наших ВНЗ є набагато нижчим. То що ж робити ж цим? На мою думку, доцільним буде будувати кожному університету власну організаційну модель, яка дасть можливість створювати та розвивати низку стійких конкурентних переваг, таких як партнерство з бізнесом, кращі навчальні програми, створення наукових знань і т.п. Для цього потрібно, щоб кожен ВНЗ сформував власну стратегію розвитку та рухався в напрямку її реалізації [5].

Отже, проблем розвитку Болонського процесу в Україні насправді існує безліч, основними з них є недовіра та непризнання як здобувачами освіти, так і роботодавцями першої сходинки вищої освіти, а також відсутність бажання українських ВНЗ брати на себе роль новаторів. Крім цього, свою лепту вносить недостатнє фінансування реформ державою, плутанина в законодавстві та нерозуміння освітніх ступенів та багато-багато іншого. Та насправді всі ці проблеми можливо вирішити за допомогою впровадження правильних стратегій. На жаль, самостійно справлятися з цими викликами поки що можуть лише провідні ВНЗ, а всі інші потребують значної підтримки з боку держави, але в перспективі у нас є всі шанси для формування якісної та сучасно-реформованої системи освіти за допомогою досягнення цілей Болонського процесу і стати на один рівень з розвиненими європейськими країнами.

Список використаних джерел

1. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти / І.П. Підласий. — К.: Слово, 2004. — 616 с.
2. . Bologna Process. Ukraine national reports 2005, 2007, 2009, 2012. URL: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=86>
3. Домбровська С.М. Якість освіти як одна з заporук вдалого державного реформування вищої школи України / С.М. Добровська // Актуальні проблеми державного управління. — 2011. — № 1. — С. 149—154.

4. Valeriya Telpukhovska «Bologna process in the national context of Ukraine – tribute to fashion or necessary step? », November 2006. URL: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/94036/gradu01456.pdf?sequenc>
5. Вавренюк С.А. Підходи та інноваційні технології в освітньому просторі / С.А. Вавренюк // Збірник матеріалів XIV Міжнародної конференції "Стратегія якості у промисловості і освіті", 4—7 червня 2018 р., Варна, Болгарія. — С. 151—154.

УДК 378.147

Федорцова Ніка Олексіївна,

Курсант Військового інституту

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

науковий керівник: Гридчина Вікторія Віталіївна

*кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри
військової журналістики Військового інституту Київського національного
університету імені Тараса Шевченка*

ЗНАЧЕННЯ ФОРУВАННЯ ІМІДЖУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ У ПРОЦЕСІ ПОЛІПШЕННЯ ІМІДЖУ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Імідж – візуальна привабливість особи, самопрезентація, конструювання людиною свого образу для інших.

Професійний навик сам по собі не забезпечить особистості роботи або підвищення по службі. Для цього потрібно викликати прихильність до себе людей, з якими працюєш, тобто необхідно створити потрібний імідж. Вважається, що люди судять про інших за зовнішнім виглядом, враженням, яке створюється протягом перших п'яти секунд розмови. Саме такі якості, як зовнішність, голос, уміння вести діалог можуть зіграти вирішальну роль у кар'єрі і у житті в цілому.

Негода Олександр Анатолійович, Корчова Галина Леонідівна СТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ДІЙСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПІДТРИМКИ ПСИХІЧНОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАННЯ.....	367
Обиденнова Єлизавета Володимирівна, Корчова Галина Леонідівна ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ LEGO-НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	369
Рибачук Роман Андрійович, науковий керівник Гридчина Вікторія Віталіївна МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ І ФЕЙКАМ ...	374
Рябчун Олена Василівна, Калениченко Руслан Арсенови ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СИСТЕМИ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	376
Рябчун Олена Василівна, Корчова Галина Леонідівна ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КЛІПОВЕ МИСЛЕННЯ».....	378
Савюк Христина Ігорівна, науковий керівник: Савчук Надія Антонівна КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	383
Скорик Ганна Юріївна, науковий керівник Калениченко Руслан Арсенович ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ.....	386
Федорцова Ніка Олексіївна, науковий керівник: Гридчина Вікторія Віталіївна ЗНАЧЕННЯ ФОРУВАННЯ ІМІДЖУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ У ПРОЦЕСІ ПОЛІПШЕННЯ ІМІДЖУ ЗБРОЙНИХ СИЛ.....	390

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

***IV Всеукраїнського круглого столу
з міжнародною участю***

17 листопада 2021 року

Формат 60×84 1/16. Тираж 300 пр. Ум. друк. арк. 26,9. Зам. № 1121.

Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Предславинська, 28

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.